

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Compendiosa Praxis Beneficiaria

Nicolarts, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1658

Dvbivm III. An Concordata Germaniæ capiant ea beneficia , quæ vulgari
titulo officia Ecclesiastica nuncupantur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61991)

quàm eū, cui contulit, omnium fructuū perceptorum & damni illati Ecclesiæ, & insuper taliter provisum interdictum esse ab ingressu Ecclesiæ &c. Hinc nec prodest ulla cōtraria consuetudo, quæ contra Regulas reservatorias & Constitutiones Apostolicas est potius corruptela dicenda, ad excusandas excusationes in peccatis, quàm vera consuetudo: quin tãtò graviora sunt peccata, quantò diutius infelicē animā detinēt alligatam, ut discretè loquitur *text. in c. cum in Ecclesia. 9. de simonia. & c. quanto. 4. & c. ult. de consuet.* Vnde *Branden ad Concord. quest. 5. num. 21.* censet confessarios obligatos esse ad non absolvendum poenitentes, donec pareant, & Constitutionibus Apostolicis obedientiam præstent.

Quo! ab
Ordinariis
attendi
debet.

§. 6. Quæ si Ordinarii quidam collatores magis perpenderent, non tam inconsideratè subinde ad beneficiorum in mensibus Apostolicis vacantium collationes contra Concordata Germaniæ profilirent; sed de his latius *infra tit. 3. dub. 2. per tot.*

D V B I V M III.

*An Concordata Germaniæ capiant ea beneficia,
quæ vulgari titulo officia Ecclesia-
stica nuncupantur?*

Exponitur
status qua-
sitionis.

§. 1. **I**Nter alia argumenta, quibus Ordinarii quidam collatores elidere, seu potius eludere conantur Concordata Nationis Germanicæ, est & illud, quo beneficia in mensibus Apostolicis vacantia colorare solent titulo officiorum Ecclesiasticorum, existimantes ea sub Concordatorum alternativa non comprehendi.

Officia in
titulum
dari solita
compre-
hendantur
sub Con-
cordatis Ger-
manicæ.

§. 2. Ad illud proinde *Respondeo* juxta receptam Canonistarum sententiam, officia Ecclesiastica, quæ in titulum non dantur, veluti est officium custodis, cellarii, Prothonotariorum, & his similia, nec non officia ea, quæ missarum aliquot onus annexum habent, ad nutum amovibilia, non cadere sub

sub reservationem Regulæ olim VIII. nunc IX. Cancellariæ Apostolicæ, aut Concordatorum Germaniæ; secus verò ea, quæ in titulum dari solent, licet simpliciter officia vocentur, cum in nihilo distent à beneficiis Ecclesiasticis *c. 2. §. cum verò. de concess. præben. & gloss. in Clem. fin. verb. si beneficiorum. de decimis. & apertè text. in c. fin. de concess. præben. in 6.* ubi post enumerationem eorum, quæ beneficia censentur, inter quæ & officia ponit, additur, & aliis quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis. quæ dictio aliis est repetitiva similium *gloss. in c. sedes. 15. de rescript. Rebuff. in praxi. part. 1. tit. seculare beneficium quotuplex. num. 6. & de devolut. num. 73. Flamin. Paris. de resignat. lib. 2. quest. 1. num. 92. Hoieda de benef. incompatib. part. 1. cap. 8. num. 3. & part. 2. cap. 8. num. 9. Gonzalez ad reg. 8. cancell. gloss. §. 11. num. 5. & seq. Chokier ad reg. eandem. gloss. 1. num. 2. 9. & 24. & in comment. ad reg. 33. aliàs 35. num. 45. Barbosa de off. & potest. Episc. part. 3. alleg. 57. num. 142. & 143. ac seq. Et sic cum officia huiusmodi Ecclesiastica æquiparentur beneficiis, teste Flamin. Paris. de resignat. lib. 12. quest. 1. num. 36. non possunt aliam ab ipsis conditionem fortiri.*

§. 3. Quin nec refert, quo nomine beneficia nuncupentur, nam magis attendi debet natura rei, quàm simplex nominatio *arg. c. ea quæ. 16. de simonia. Hoieda de benef. incompatib. part. 2. cap. 8. num. 11. Gonzalez ad reg. 8. cancell. gloss. §. num. 17. & 18.* ad eòq; siue vocentur altaria, capellæ, aut oratoria, dummodò in titulum conferantur, hoc est, ad vitam titulati; quod potissimum ex fundatione, seu dotatione, vel Episcopi Diocesani erectione, institutione, siue approbatione liquet. *Clem. quia contingit. 2. §. ut autem. de religiof. domib. c. quæ situm. 1. q. 3. Rebuff. loco primò cit. num. 15. Gonzalez ad reg. 8. gloss. §. n. 11. & ead. gloss. §. 4. num. 14 & 15. & §. 11. n. 5. & seq. Chokier ad eand. reg. 3. loco cit. quantumcumque etiã dos ipsis assignata sit simplex, veniunt beneficiorum appellatione, & sub reservationibus Regularum Cancellariæ, ac Concordatorum Germaniæ quæcumque beneficia Ecclesiastica in alternis mensibus vacantia comprehendentibus indubitato continentur, Sylvester verb. beneficium. n. 3. & eleganter Gomezius ad reg. de infirmis. quest. 23.*

Sive vocentur altaria, capellæ, oratoria, aut aliter

§. 4. At-

*A gumen-
tum aliud
contra Con-
cordata.*

§. 4. Annis porrò superioribus vidi nonnullos collatores Ordinarios, ut provisos Apostolicos excluderent, hoc ipsis potissimum opposuisse argumentum: scilicet beneficia, de quibus agebatur, esse tantum officia temporalia & manualia, ad nutum amovibilia, seu legata pia: ex quo fortè literæ erectionis in titulum per Episcopum factæ vel essent deperditæ, aut certè non invenirentur, & sic non constaret de perpetuitate tituli: adeoq; sub Concordatis, & Regulis reservatoriis non cadere, *Gonzalez ad reg. 8. gloss. 5. 6. num. 9. Chokier ad eandem reg. 8. gloss. 1. num. 7.*

*Beneficia
Ecclesiasti-
ca præsu-
muntur
perpetua.*

§. 5. Verùm in ambiguo ejusmodi rerum statu scire juvat, de natura & conditione cujusque beneficii Ecclesiastici communiter esse, ut sit perpetuum, & in dubio perpetuum præsumatur, *c. unico. & ibi gloss. verb. perpetui. de capell. monach. in 6. & c. veniens. 5. de filiis Presbyter. Rebuff. in tract. de nominat. quest. 9. num. 25. vers. in contrarium me trahit. Gonzalez ad reg. 8. gloss. 5. 6. num. 7. Vvames. in consil. canonic. tom. 1. consil. 229. num. 2. Rota part. 1. divers. decis. 508. num. 7.* Quin etiam in dubio semper præsumendum sit, in beneficii Ecclesiastici fundatione & erectione Episcopi Diocesani auctoritatem & consensum intervenisse, *Rebuff. in praxi tit. quid sit. & quot modis dicatur beneficium. num. 8 sub fin. ubi, capella fundata ad serviendum Deo, licet non appareat de approbatione Episcopi, præsumitur beneficium Ecclesiasticum. Gonzalez ad reg. 8. gloss. 5. num. 50. Barbosa de jure Eccles. univers. lib. 3. cap. 5. num. 1. 2. 3. & 24. Rota apud Seraphin. decis. 871. num. 3. & cit. decis. 508. part. 1. divers. num. 7.* Adhæc perpetuitas & non temporalitas seu manualitas beneficii colligitur, ubi concurrunt cætera, quæ ad veri perfecti; Ecclesiastici beneficii naturam & subsistentiam requiruntur; ut est habitus ex parte conferentis, & ejus cui confertur ex Ecclesiastica conditione idonea: ut nempe persona conferens sit Ecclesiastica, Episcopus, Prælat, vel Canonicus & c. & is cui providetur, sit clericus: item qualitas beneficio inhærens, quæ præcipua est, ut in titulum conferatur, *gloss. 1. in fin. Clem. 2. de decimis. ut sit perpetua, id est, ad vitam beneficiati c. Sanctorum. 70. distinct. 6. veniens. 5. de filiis presbyter. Rota præcit. decis. 508. num. 3. & seq. part.*

part. 1. divers. & apud Gregor. XV. decis. 48. num. 6. Et denique canonica institutio, per quam quis in hanc perpetuitatem velut investitur. Sunt enim hæc signa, & velut symbola veri Ecclesiastici spiritualizati & perpetui beneficii; Ioan. de Selva. tract. de benef. part. 1. quæst. 1. Hoieda de benef. incompatib. part. 2. cap. 8. num. 10. VVamesius in consil. canon. tom. 1. consil. 229. num. 2. Layman Theol. moral. lib. 4. tract. 2. cap. 5. sub num. 6. Itaque dum constat de diversis successive collationibus, provisionibus & institutionibus usque ad vitam beneficiati factis, iudicandum est illa beneficia habere veram rationem Ecclesiastici perpetui beneficii; præsertim dum sic sunt concepta, ut nullo modo possint intelligi facta de manualibus aut temporalibus beneficiis, aut officiis; eoq; magis, si expressa sit, expressimq; adjecta formalis perpetuitatis appellatio, quæ non patitur hæc beneficia alio jure censerī, quàm denominatio demonstrat, l. labeo. 7. ff. de suppell. leg. VVames. loc. cit. Garcias de benef. part. 1. cap. 2. num. 113. Ad quam perpetuitatem & in hærentem perpetui beneficii Ecclesiastici qualitatem coadjuvandam concurrere quoque possunt alia, quæ de hisce officiis Ecclesiasticis provisus cum quotquot aliis in iisdem Ecclesiis perpetuis beneficiatis ex æquo, aut saltem cum parvo discrimine forsan sunt communia, & quæ non nisi similibus competunt, videlicet idem habitus Ecclesiasticus choralis, stallum in choro, eadem in officio Divino functiones, fructuum atque emolumentorum perceptio; quibus notis cum aliis perpetuis beneficiatis paribus, non imparia censerī debent horum beneficia, VVamesius loc. cit.

§. 6. Præterea beneficium de sua natura manuale fieri potest perpetuum consuetudine, vel præscriptione; maximè, si eiusmodi consuetudo, vel præscriptio processerit à tempore, quo sciente & patiente illo, qui ius removendi prætendit, fuit aliquis provisus in titulum perpetuum, & talis provisio habuit effectum, Gonzalez ad reg. 8. gloss. 5. §. 6. num. 34. & seq. Chokier in comment. ad reg. 37. alias 39. cancell. num. 11. D'Aluin. in trac. de Episcop. potest. cap. 6. num. 1. & cap. 17. num. 4. Barbosa de iure Eccles. univ. lib. 3. cap. 5. num. 23.

Quin & manualia possunt fieri perpetua.

K

5. Bo.

Beneficii
perpetui
rationem
non minu-
it iusta be-
neficiati
amotio.

§. 7. Beneficii porrò perpetui rationem non minuit, quamvis beneficiati, meritis ipsorum id exigentibus, amoveri queant; cùm accidentaria hæc iusta de causa amovendi potestas regulariter rei naturam, conditionem & substantiam non immutet. Nam ut perpetuum fit & censeatur beneficium, satis est, quod in voluntate & potestate beneficiati sit, ut quamdiu vivit, possit esse perpetuus Rector; eo enim modo accipitur perpetuitas beneficium, *c. unico. de capell. monach. in 6. & gloss. in verb. perpetuas. in c. finali de rescrip. eodem 6.* Vnde in casu huius concessæ amotionis non tam voluntas amoventium, quàm factum eius qui amovetur, in consideratione habetur: siquidem in vera & propria manualitate & amovibilitate nulla fit cõsideratio volûtatis, seu facti ipsius beneficiati, sed ipsius superioris, qui sic suo nutu ex solo voluntatis arbitrio constitutum in officio vel beneficio amovere, & inde avocare potest. *c. cùm ad monasterium. 6. §. tales. de statu monach. & c. 2. §. priores. eod. tit. & Clem. 1. de suppl. neglig. Præl.* Imò licet beneficiati in receptione sua iurent se beneficio cessuros ad nutum collatoris, seu potestatem amovendi habentis: id accipiendum est de amotione ex iusta & rationabili causa; quæ amotionis facultas perpetuitati beneficium non derogat. *VVamesius præcit. consil. 229. num. 3. & 4.* quæ pro hoc incidenti sufficiant. Idcirco in beneficiis ultimus status attendi debet, an ad vitam beneficiati consueverint conferri, *VVamesius in consil. canon. tom. 1. consil. 257. n. 9.* ex ea enim ratione censebuntur beneficia perpetua Ecclesiastica. *Hoieda de benef. incompatib. part. 2. cap. 8. num. 15.*

DVBL